

Factsheet jeugdhulp

Algemene informatie over de (toegang tot de) jeugdhulp voor asielzoekerskinderen en amv

Doel factsheet

Deze factsheet is bedoeld voor (zorg)ketenpartners, die te maken hebben met asielzoekerskinderen en alleenstaande minderjarige vreemdelingen (amv) op COA-locaties. De factsheet geeft een handleiding hoe de partners kunnen samenwerken bij het signaleren van (gedrags)problemen bij deze jeugd en bij het aanvragen van jeugdhulp. Ook zijn ieders taken en verantwoordelijkheden met betrekking tot jeugdhulp beschreven.

Betrokken (zorg)ketenpartners

Waar gesproken wordt over (zorg)ketenpartners worden de volgende partijen bedoeld:

COA

Jeugdgezondheidszorg (van GGD of JGZ-instelling)

GC A

Nidos

Scholen

Veilig Thuis

MCA

Jeugdhulp voor asielzoekerskinderen

Met de inwerkingtreding van de nieuwe Jeugdwet zijn sinds 1 januari 2015 gemeenten verantwoordelijk voor de jeugdhulp in Nederland. Gemeenten hebben wijkteams, centra voor jeugd en gezin (CJG's) en/of jeugd- en gezinsteams ingericht om de ondersteuning en jeugdhulp laagdrempelig, vroegtijdig en integraal aan kinderen en ouders aan te bieden. Voor asielzoekerskinderen en amv die onder de Regeling Zorg Asielzoekers (RZA) vallen, is de toegang tot de jeugdhulp op een andere manier geregeld. Voor deze jeugd wordt géén gebruik gemaakt van bovengenoemde gemeentelijke voorzieningen. Voor de periode 2015 tot 2018 is het COA verantwoordelijk voor de toegang tot jeugdhulp voor asielzoekerskinderen en amv op COA-locaties. Menzis COA Administratie (MCA) heeft de opdracht gekregen de jeugdhulp voor deze periode in te kopen. De contractering van aanbieders van jeugdhulp verloopt dus via MCA.

De beoordeling van de aanvraag jeugdhulp wordt gedaan door het onafhankelijke indicatiebureau SCIOPENG consult. Hier werken mensen met ervaring in de jeugdhulp. Bij een ondertoezichtstelling (OTS) of wanneer er sprake is van voogdij bij de gecertificeerde Instelling Nidos, is een aanvraag bij SCIOPENG niet nodig. De Nidos medewerker kan zelf verwijzen naar jeugdhulpverlening, na afstemming met MCA. *Zie: asielzoekerskinderen waarbij Nidos betrokken is*

Op de site van MCA vind je alle informatie over jeugdhulp terug: <http://www.rzasielzoekers.nl/jeugd zorg.html>. In de bijlagen op die pagina is het aanvraagformulier jeugdhulp te vinden, dat ter beoordeling naar SCIOPENG gestuurd moet worden.

Van signaal naar aanvraag jeugdhulp

Hieronder staat hoe de diverse (zorg)ketenpartners op een COA locatie met elkaar overleggen en afstemmen als er signalen zijn over problemen bij een asielzoekerskind/ouders, en wordt beschreven hoe jeugdhulp aangevraagd wordt.

Signaleren van problemen

- Als je signaleert dat een kind (gedrags)problemen heeft, ouders problemen hebben bij de opvoeding, of de school aangeeft dat zij zich zorgen maakt over het kind, is er misschien jeugdhulp nodig.
- Het is belangrijk om signalen over problemen bij een kind/ouders te delen in het multidisciplinair overleg (MDO). In dit overleg bespreken de (zorg)ketenpartners op een COA-locatie (COA, GC A, JGZ, school, Nidos) of een aanvraag voor jeugdhulp nodig is en wie de aanvraag indient. Nidos moet altijd betrokken zijn als het om signalen bij een amv of onder toezicht gestelde minderjarige gaat.
- Indien er een inhoudelijke (casus) bespreking nodig is over zorgverlening, vindt dit plaats in het medisch zorgoverleg tussen zorgorganisaties.

Aanvragen jeugdhulp

Er is een verschil in aanvragen jeugdhulp voor kinderen met ouder(s) of wettelijke vertegenwoordigers, en voor kinderen die als amv of met een onder toezicht stelling (OTS) onder de verantwoordelijkheid van Nidos vallen. Een aanvraag dient in beide gevallen met de zorgvrager en/of zijn wettelijk vertegenwoordiger te worden doorgenomen en ondertekend.¹

Bij asielzoekerskinderen met ouder(s) of wettelijke vertegenwoordigers

- Het invullen van het aanvraagformulier voor jeugdhulp kan door alle bovenstaande (zorg)ketenpartners worden gedaan. Bij voorkeur vult een GC A-verpleegkundige/-arts, of een jeugdverpleegkundige/-arts die meestal ook ouders en kind in beeld heeft, het aanvraagformulier in.
- De aanvrager jeugdhulp kan afstemmen met SCIOPENG bij het invullen van het aanvraagformulier (adres/telefoonnummer staan op het formulier). Bij een crisissituatie kan hulp direct ingezet worden en wordt SCIOPENG de eerstvolgende werkdag ingelicht.
- Als er een aanvraag jeugdhulp is gedaan, maken JGZ en GC A hiervan een melding in hun (medische) dossiers. Dit is belangrijk voor de overdracht en continuering van zorg en om ervoor te zorgen dat er geen trajecten langs/door elkaar heen gaan lopen.
- SCIOPENG beoordeelt de hulpaanvraag en geeft een indicatieadvies aan MCA voor een passend jeugdhulptraject.
- MCA geeft daarna een machtiging af aan een jeugdhulpaanbieder om deze hulp in te zetten. Dit is de toestemming om een bepaald traject in te zetten.
- De terugkoppeling van MCA op de aanvraag jeugdhulp wordt ook in het (medische) dossier van GC A en JGZ opgenomen. Dit is belangrijk voor de overdracht en continuering van zorg en om ervoor te zorgen dat er geen trajecten langs/door elkaar heen gaan lopen.

¹ Er is 'informed consent' nodig. Afhankelijk van de leeftijd: met toestemming van ouder(s), amv of voogd van amv.

Bij asielzoekerskinderen waarbij Nidos betrokken is: voogdij (amv) of OTS

- Nidos jeugdbeschermers bepalen zelf onder verantwoordelijkheid van de gedragswetenschappers van Nidos (voor de kinderen waarover ze een voogdijmaatregel of OTS uitvoeren) welke jeugdhulp nodig is om de maatregel (voogdij of OTS) uit te voeren. Een bepaling jeugdhulp kan worden afgegeven aan - en in overleg met – MCA, via het Nidos EPD. De bepaling jeugdhulp wordt door Nidos gestuurd naar jeugdhulp@rzasielzoekers.nl.
- MCA geeft op basis van de bepaling jeugdhulp een machtiging af.
- De jeugdbeschermer van Nidos geeft de start en afsluiting jeugdhulp door aan JGZ en GC A op locatie zodat er geen trajecten langs/door elkaar heen gaan lopen.
- JGZ en GC A maken een melding van de start en afsluiting van jeugdhulp in hun (medische) dossiers. Dit is belangrijk voor de overdracht en continuering van zorg, en om ervoor te zorgen dat er geen trajecten langs/door elkaar heen gaan lopen.

Jeugdhulp op verschillende COA-opvangvormen

- Jeugdhulp wordt vanuit de RZA vergoed voor alle asielzoekerskinderen (asielzoekers en statushouders) die op een COA-locatie wonen. Echter; houd er rekening mee dat intensieve jeugdhulpbehandelingen tijd en relatieve stabiliteit vragen en dus liever pas (tenzij echt noodzakelijk) ingezet worden op locaties waar mensen langdurig verblijven; AZC of plaatsing in de regio's (KVV) voor amv. Op andere locaties verhuizen asielzoekers te vaak.
- Overleg over de noodzaak/wenselijkheid van het inzetten van jeugdhulp met (zorg)ketenpartners op locatie, SCIOPENG en evt. zorgaanbieders.

Taken van verschillende organisaties betrokken bij een COA-locatie

Algemeen geldend voor alle organisaties:

Overleg met de (zorg)ketenpartners op een COA-locatie, bijvoorbeeld in een MDO:

- Signalen in zijn algemeenheid over problemen bij kind/ouders delen en bespreken.
- Noodzaak van een jeugdhulpaanvraag beoordelen.
- Afstemming wie de aanvraag gaat doen en wie het verdere verloop coördineert.
- Casusbespreking: bijvoorbeeld met welke signalen ga je naar GC A of JGZ of Nidos?
- Zorginhoudelijke bespreking vindt alleen plaats tussen zorgpartners, binnen de kaders van (beroepsmatige) wet- en regelgeving.
- Meldingen over aanvraag/start jeugdhulp worden verwerkt in de (medische) dossiers van GC A en JGZ. GC A, JGZ en Nidos stemmen dit met elkaar af volgens de lokale samenwerkingsafspraken.

COA

- COA-medewerkers hebben een signalerende functie op locaties (de gidsfunctie gezondheidszorg).
- (Gedrag)problemen van kind/ouders bespreken de COA-medewerkers in het MDO.
Zie: van signaal naar aanvraag
- De COA-aandachtsfunctionaris meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling heeft een speciale rol. Bij vermoeden van kindermishandeling schakelt hij/zij Veilig Thuis in, bij voorkeur afgestemd met GC A en JGZ. Het kan zijn dat Veilig Thuis jeugdhulp adviseert. *Zie: Veilig Thuis*

Jeugdgezondheidszorg

- Zodra een kind arriveert op een COA-locatie voeren de jeugdverpleegkundige en de jeugdarts de jeugdgezondheidszorg uit. Zij signaleren onder andere mogelijke bijzonderheden in de ontwikkeling van het kind en geven adviezen aan kind en ouders. *Zie: van signaal naar aanvraag*

- Voor jeugd-GGZ trajecten kan de jeugdarts rechtstreeks verwijzen naar jeugd-GGZ instellingen. Daarvoor is een aanvraag bij SCIOPENG niet nodig.
- Meldingen start/aanvraag jeugdhulp worden in het digitaal dossier JGZ verwerkt.
- Bij een start/aanvraag van jeugdhulp is overleg geweest met GC A en zo nodig Nidos.

Gezondheidscentrum Asielzoekers

- GC A heeft zowel een huisarts, praktijkassistent, praktijkverpleegkundigen als een GGZ-consulent op locatie. Zij kunnen problemen bij kind/ouders signaleren. *Zie: van signaal naar aanvraag*
- Voor jeugd-GGZ trajecten kan de huisarts rechtstreeks verwijzen naar jeugd-GGZ instellingen. Daarvoor is een aanvraag bij SCIOPENG niet nodig.
- Meldingen start/aanvraag jeugdhulp worden in het medische dossier verwerkt.
- Bij de start/aanvraag van jeugdhulp is overleg geweest met de JGZ en zo nodig Nidos.

Nidos

- Nidos voert als gecertificeerde instelling jeugdbescherming, op grond van de wet, de voogdijmaatregel uit voor amv en de OTS voor asielzoekerskinderen.
- Nidos is de eerst aangewezen jeugdbeschermingsinstantie voor asielzoekerskinderen.
- Jeugdbeschermers bepalen op grond van de wettelijke taak welke zorg nodig is om de kindbeschermingsmaatregel uit te voeren. MCA geeft op grond daarvan een machtiging af.
- Jeugdbeschermers kunnen ook problemen bij asielzoekerskinderen/amv signaleren die niet onder een kindbeschermingsmaatregel vallen. *Zie: van signaal naar aanvraag*
- Bij een aanvraag of start van een jeugdhulpverleningstraject, worden JGZ en het GC A door Nidos op de hoogte gebracht en is er overleg geweest, zodat zij dit in het (medisch) dossier kunnen opnemen.

Scholen

- Ook het basis- en voortgezet onderwijs kan problemen signaleren bij asielzoekerskinderen en amv.
- Zodra een school signaleert dat een asielzoekerskind/amv behoefte heeft aan een vorm van jeugdhulp kan de school contact opnemen met haar COA-, JGZ-, of Nidos-contactpersoon van de betreffende opvanglocatie.
- Algemene signalen kunnen in het MDO besproken worden. *Zie: van signaal naar aanvraag*

Veilig Thuis

Veilig Thuis is de organisatie die ingeschakeld wordt bij vermoeden van huiselijk geweld en/of kindermishandeling of als je advies wilt hoe te handelen.

- Veilig Thuis doet onderzoek bij meldingen van huiselijk geweld en/of kindermishandeling en geeft advies. Voor meer informatie zie: www.vooreenveiligthuis.nl
- Veilig Thuis is regionaal georganiseerd.
- Veilig Thuis doet onderzoek en kan jeugdhulp adviseren. Veilig Thuis zal dan ook de aanvraag doen bij SCIOPENG (bij voorkeur in overleg met de (zorg)ketenpartners op locatie, met de aandachtsfunctionaris meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling en/of de beoogde jeugdhulporganisatie) *Zie: van signaal naar aanvraag*
- Bij een acute situatie neemt Veilig Thuis telefonisch contact op met SCIOPENG.
- Als er sprake is/dreigt te zijn van een jeugdbeschermingsmaatregel is overleg van Veilig Thuis met Nidos noodzakelijk.
- De kosten die Veilig Thuis maakt voor onderzoek en advies worden gefinancierd door de gemeenten. Deze werkwijze is afgestemd met de VNG. Zie Veilig Thuis voor asielzoekerskinderen op de site www.vng.nl.